

ANDRZEJ SAPKOWSKI

HUSITSKÁ TRILÓGIA III

LUX PERPETUA SVETLO VEČNÉ

Ljndeni

Lux perpetua

Svetlo večné

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindenisk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Andrzej Sapkowski

Lux perpetua - Svetlo večné – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

Ljndeni

HUSITSKÁ TRILÓGIA

ANDRZEJ
SAPKOWSKI

HUSITSKÁ TRILÓGIA III
LUX PERPETUA
SVETLO VEČNÉ

PRELOŽIL KAROL CHMEL

Ljndeni

Copyright © andrzej Sapkowski, 2006

Published by arrangement wit Patricia Pasqualini Literary Agency.

Cover illustration © Alejandro Colucci

Translation © Karol Chmel, 2007, 2020

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-1679-6

ISBN e-knihy 978-80-566-1840-0 (1. zverejnenie, 2020) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-566-1841-7 (1. zverejnenie, 2020) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-566-1839-4 (1. zverejnenie, 2020) (ePDF)

***Dies irae, dies illa,
Solvat saeculum in favilla,
Teste David cum Sibylla...***

Onen deň hnevu pred nami sa stielie, keď veky na prach okamih zmeli,
Dávid a Sybila budú nás želiť. Bude strach tam, úzkosť vzíde, Sudca zem
si súdiť príde. Znie hlas trúby dookola, kde kto hnil, v hrobe a či v poliach,
všetkých pred trón zvuk ten volá...

Tararara, tararara, tararara dum, dum, dum...
Lacrimosa dies illa,
qua resurget ex favilla
iudicandus homo reus
*huic ergo parce Deus**

Oj, ojoj, blíži sa, páni moji a milí poslucháči, blíži sa deň hnevu, deň
nešťastný, deň slz. Blíži sa Súdny deň, Deň trestu. Ako stojí v liste apošto-
la Jána: *Antichristus venit, unde scimus quoniam novissima horra est*. Pri-

* Preklady náročnejších sentencií, náboženských piesní, odkazy na pramene a za hrst' anekdot a informácií „čo sa stalo neskôr“ nájdú čtení čitateľa na konci knihy. Vopred však upozorňujeme, že Autor ponechal čitateľovi dostatok voľnosti v samostatnom prehrabávaní sa v rozličných lexikonoch, encyklopédiách a prachom pokrytých dobových foliantoch. Je to predsa naozajstná rozkoš a o čosi také autor nechce čitateľov ukrátiť. (Pozn. vyd.)

HUSITSKÁ TRILÓGIA III.

chádza, prichádza Antikrist, prichádza posledná hodina. Blíži sa koniec sveta a záver všetkého jestvovania...

Inak povedané: nie je, anciáša jeho, nie je dobre.

Antikrist, páni moji a milí poslucháči, má byť z rodu Dana.

Narodí sa v Babylone. Na konci sveta príde, do polovice štvrtého roku sa mu podarí vládu udržať. V Jeruzaleme svätyňu postaví, silou kráľov ovládne a cirkev Božiu zničí. Na ohnivej peci voziť sa bude, divy a zázraky všade vykonávať. Tým, že bude rany svoje ukazovať, zvedie verných kresťanov. Prikvačí s mečom aj ohňom a mocou jeho bude kacírstvo, ramenom jeho odpadlivosť, jeho pravicom skaza a ľavicou temnota. Tvár jeho ako u divého zvera, čelo vysoké, obočie zrastené... Právě oko jeho ako hviezda, čo vzbĺkne na úsvite, ľavé nehybné, zelené, ako u mačky, a namiesto jednej dve zrenice majúce. Nos jeho ako priepasť, ústa na lakeť, zuby na piadľ. Prsty jeho ako železné kopy...

Ejha, ejha! A čože vy na deda kričíte, veľkomožní? Prečo sa hned' zastrájate? Za čo, za aké previnenia? Že straším? Že sa rúham? Že ako havran krákam? Ba veru, moji milí, vôbec nekrákam! Pravdu vavrím, čistú svätú pravdu, cirkevnými otcami potvrdenú. Veru aj v evanjeliách dokázanú! Že v apokryfických? A čo keď apokryfických? Celý tento svet je apokryfický.

Čo to tam nesieš, dievčička? Čo sa to tam v džbánkoch pení? Nie náhodou pivko?

Ó, znamenité... Zaručene šwidnické...

Hohó! A len sa pozrite cez okienko, veľkomožní! Žeby zrak starca kľamal? Vari sa mi to zdá, alebo sa naozaj slnko cez mračná prebýja? Pane-bože, áno! Koniec, koniec už bude slote a nečasu. Namojdušu, len sa pozrite, jas zalieva svet, svetlo z nebies v žiarivozlatom stĺpe steká. A hľa, svetlo to je už náramné...

Lux perpetua.

Človek by akurát také chcel. Večité. Chcel by...

Čo vravíte? Že onedlho slota skončí, dosť je už sedenia v krčme, čas súri na cestu sa vydať? Že keď je už tak, tak namiesto motania okolo čo najrýchlejšie príbeh do záveru doviest? Dopovedať, ako to ďalej bolo s Reynevanom a s jeho milovanou Juttou, so Šarlejom a Samsonom za oných čias, čias tých krutých vojen, keď zem krvou nasiakla a od zhorenísk sčerneli končiny Lužíc, Sliezska, Saska, Durínska aj Bavorska? Tak teda rýchlo, veľkomožní, zvýšme tempo. Dorozprávam, lebo aj príbeh mojím prirodzeným tokom mieri k záveru. Hoci vám musím aj to povedať, že ak ste na šťastné či veselé konce príbehov privyknutí, bude vás čakať kruté sklamanie... Že čo? Že zasa straším? Krákam? No povedzte, ako tu nekrákať? Keď sa takéto strašné veci vo svete dejú? Keď sa v celej Európe, len sa pozrite, jednodaj bojový rámus rozlieha?

Pri Paríži krv nevysychá na mečoch Francúzov a Angličanov, Burgundánov a Armagnakov. Ako u citovaného Ovídia, ustavične pokračuje vraždenie a požiare v krajine francúzskej, vojna stále trvá. Bude trvať sto rokov, a či ako?

Anglicko sa zmieta v revoltách, Gloucester sa proti Beaufortovcom stavia. Oj, veru, bude z toho, spomeniete si na moje slová, bude z toho zlo, ako medzi Yorkovcami a Lancasterovcami, medzi Bielou a Červenou ružou.

V Dánsku hrmia delá, Erik Pomoranský sa bije s Hanzou, urputný boj vedie s princami šlezvicko-holštýnskymi. Zürich v zbroji povstal proti kantonom, ohrozuje jednotu helvétskeho zväzu. Miláno vedie vojnu proti Florencii. Na uliciach Neapola besnejú dobyvatelia, žoldnieri z Aragónska a Navarry.

V moskovskom kniežatstve vyčíňajú meče a fakle, Vasilij v zúrivých sporoch s Jurijom, Dimitrijom Šikmým, Šemjakom. *Vae victis!* Porazení platia červenými slzami z krvavých očných jamiek.

Udatný Ján Hunyady sa úspešne bije s Turkami. Víťazia Arpádove deti! Ale visí už, ako onen Damoklov meč, tieň polmesiaca nad Sedmohradskom, nad údoliami Drávy, Tisy a Dunaja. Maďarom je, veru, predurčený smutný osud Bulharov a Srbov.

Benátky skučia od strachu, keď Murad II. krvou zroseným jatagánom podrezáva Epír a Albániu. Byzantská ríša sa scvrkne na rozmery Konštantínopola, Ján VIII. a jeho brat Konštantín znepokojene vyzerajú z hradieb, zvedaví, či už na nich netiahne Osman. Spájajte sa, kresťania Východu aj Západu, zoči-voči spoločnému nepriateľovi! Spojte sa a zjednoťte!

Ale možno je už neskoro...

Blíži sa veľký deň Pána, a bude to deň hnevu, deň útlaku a trápenia, deň skazy a pustošenia, deň temnoty a tmy, deň chmár a búrok.

Dies irae...

Predpovedal ich kráľ Dávid v žalmoch, prorokoval prorok Sofoniáš, veštila pohanská veštica Sibyla. Keď uvidíte, že brat brata odsudzuje na smrť, že deti povstanú proti rodičom, že žena opúšťa muža a jeden národ vypovedá vojnu druhému národu, že na celej zemi sa veľký hlad šíri, veľké morové náказы a početné nešťastia, vtedy pochopíte, že koniec je už blízko... Hm? Čo vravíte? Že to, čo som tu vymenoval, sa deje deň čo deň, všade a jednoducho dookola? A že vôbec nie iba v poslednom čase, ale celé stáročia, furtom furt? Nuž, veru, pravdu máte, rovnako vaša milosť, šľachetný pán rytier s vďakovyzdaním v erbe, ako aj ty, ctihodný brat od svätého Františka. Aj vy, ctihodní páni, aj vy zbožní mnísi, aj vy, dobrí kupci, máte pravdu, keď pokyvujete hlavami a múdre tváre strúhate. Pravdu máte. Všade len zlo a zločiny. Deň čo deň bratovraždy, všeobecná vierolomnosť, ustavične krv sa prelieva. Verím teda, že nastal vek zrady, násilia a útlaku, vek nekonečných vojen. Keď sa už toto navôkol deje, ako potom rozpoznať: nastal už koniec sveta, alebo predsa ešte nie? Podľa čoho to posúdiť? Aké znamenia to vyjavia, akéže *signa et ostenta*?

Vidím, ctihodní páni, dobrí mešťania, bohaboční mnísi, že hlavami ďalej pokyvujete. Viem. Viem, nad čím mudrujete, veď som sa nad tým aj ja neraz zadumal.

A možno sa, zvažoval som, celá vec odohrá bez náznaku? Bez alarmu? Bez výstrahy? Len tak, jednoducho: jeb! A koniec, *finis mundi*? Možno nebude omilostenia? Možno je v Sodome úplná absencia spravodlivých? A možno, keďže sme plemeno vierolomné, nebude nám dané znamenie?

Ale nemajte obavy. Bude. Sľubujú nám to evanjelisti. Rovnako tí legálni, ako aj tí apokryfickí.

Budú znamenia na slnku, mesiaci a hviezdach, a na zemi úzkosť národov bezradných voči šumu mora a jeho záplave. Sily nebeské budú narušené. Slnko sa zatmie, mesiac nebude svetlo vydávať a hviezdy začnú padať z neba. A štyri vetry sa odpútajú od svojich koreňov. *Movebuntur omnia fundamenta terrae*, zachveje sa zem aj more, a spolu s nimi hory a kopce. A z nebies vyderie sa hlas archanjela a počuť ho bude až v najhlbších priepastiach.

A po sedem dní budú veľké znamenia na nebi. A aké budú, to vám poviem. Počúvajte!

V prvý deň mračno príde od severu. A bude v ňom dážď krvi na celej zemi.

Na druhý deň zem sa pohne zo svojho miesta; brány neba sa otvoria od východu a dym veľkého ohňa zastrie celé nebo. A bude v ten deň prevelký strach a úzkosť na svete.

Na tretí deň zakvília priepasti zeme zo štyroch koncov sveta a celé priestranstvo naplní odporný sírový smrad. A bude tak až do desiatej hodiny.

Na štvrtý deň štít slnka prekryje tma a nastane veľká temnota. Šíravy budú pochmúrne bez slnka a mesiaca, i hviezdy prestanú svojím svetom slúžiť. Tak to bude až do rána.

Na šiesty deň bude ráno samá hmľa...

KAPITOLA PRVÁ,

v ktorej Reynevana, usilujúceho sa nájsť stopu svojej milovanej, postretajú rozmanité nepríjemnosti. Konkrétne: je prekliaty. Doma aj vonku, stojaci, sediaci, v činnosti aj nečinnosti. A Európa sa v tom čase mení. Privyká si na nové techniky boja.

Ráno bolo hmlisté, na február pomerne teplé. Celú noc bol odmäk, od svítania sa sneh roztápal, odtlačky podkutých kopýt a kolesami vozov vyjazdené koľaje sa hneď zapĺňali čiernou vodou. Osky a oje škripali, kone odfrkávali, kočiši ospanlivo hromžili. Sprievod takmer tristo vozov sa pomaly posúval. Nad sprievodom sa vznášala ťažká, dusivá aróma solených sledov.

Sir John Fastolf sa v driemotách knísal v sedle.

Po pár dňoch mrazu prišiel zrazu odmäk. Mokry sneh, ktorý padal celú noc, sa rýchlo roztápal. Rozpustená snehová námraza odkvapkávala zo smrekov.

– Hrrr na nich! Bi!

– Haaaa!

Hluk prudkej bitky vyplašil havrany, vtáky vzlietli z holých konárov, olovené februárové nebo znečistila čierna, pohyblivá mozaika, vzduch prešýtený rozmrznutou vlhkosťou sa naplnil krákaním. Rinčaním a treskotom železa. Krikom.

Bojovalo sa krátko, ale zúrivo. Kopytá rozryli snehovú brečku, zmiesili ju s blatom. Kone erdžali a tenko kvílili, ľudia revali. Jedni bojovne, druhí od bolesti. Začalo sa nečakane, skončilo sa rýchlo.

– Hooo! Sem saaaa! Seeem saaaa!

A ešte raz, tichšie, ďalej. Ozvena sa motala po lese.

– Hooo! Hooooo!

Havrany krákali a krúžili nad lesom. Dupot sa pomaly vzdával. Výkriky tichli.

Krv farbila kaluže, vsakovala do snehu.

Ranený ozbrojenec začul blížiaceho sa jazdca – upozornilo ho naňho odfrknutie koňa a brnknutie postroja. Zastonal, pokúsil sa zdvihnúť, no nevládal, námaha zosilnila výtok krvi, spomedzi plátov brnenia prudšie zabublal karmínový pramienok, stekajúci po plechu. Ranený sa pevnejšie oprel o zvalený kmeň, stisol rukovať dýky. Uvedomoval si, aká chabá je to zbraň v ruke niekoho, kto nemôže vstať, lebo má bok prepichnutý kopijou a nohu vyvrtnutú po páde z koňa.

Blížiaci sa hnedý žrebec bol mimochodník, nezvyčajné kladenie nôh udrelo hned' do očí. Jazdec na hnedákovi nemal na hrudi znak Kalicha, nebol to teda jeden z husitov, s ktorými ozbrojencov oddiel pred chvíľou dobojoval. Jazdec nemal zbroj. Ani zbraň. Vyzeral ako obyčajný pocestný. Ranený rytier však pridobre vedel, že teraz, v mesiaci februári roku Pána 1429, sa na území Strzegomských hôr pocestní nevyskytujú. Vo februári 1429 po Strzegomských horách a Jaworskej rovine necestoval nikto.

Jazdec sa naňho dlho pozeral z výšky sedla. Dlho a mlčky.

– Krvácanie, – ozval sa napokon, – treba zastaviť. Môžem to urobiť. Ale len v tom prípade, keď odhodíš tú dýku. Ak to neurobiš, odídem, a ty si porad' sám. Rozhodni sa.

– Nikto... – zastonal rytier. – Nikto za mňa nedá výkupné... Aby si potom nepovedal, že som ťa neupozoril...

– Zahodíš tú dýku, či nie?

Ozbrojenec potichu zahromžil, prudkým rozmachom odhodil zbraň. Jazdec zosadol z koňa, odviazal náklad, s koženou brašnou v ruke si kľakol vedľa raneného. Krátkym skladacím nožíkom rozrezal remence spájajúce obidva pláty náprsníka s náplečníkom. Keď odstránil plech, rozpáral a rozťahal krvou presiaknutý aketon, sklonil sa nižšie a prezeral si ranu.

– Škaredé... – zašomral. – Veru, škaredo to vyzerá. *Vulnus punctum*, bodná rana. Hlboká... Priložím ti obväz, ale bez ďalšej pomoci sa nezaobídeme. Odveziem ťa ku Strzegomu.

– Strzegom... obliehajú... husiti...

– Viem. Nehýb sa.

– Ja ťa... – vydýchol rytier. – Ja ťa asi poznám...

– A predstav si, že aj mne pripadá tvoj ksicht akýsi známy.

– Ja som Wilkosz Lindenau... Zbrojnoš rytiera Borschnitza, svieť, Pane, nad jeho dušou... Turnaj v Ziębiciach... Odvádzal som ťa do veže... Lebo ty si... Si predsa Reinmar z Bielawy... Však?

– Mhm.

– Takže predsa... – Zbrojnošove oči sa rozšírili od údivu. – Kriste... Ved' ty si...

– Prekliaty doma aj na dvore? To sedí. Teraz to zabolí.

Zbrojnoš z celej sily stisol zuby. Bol najvyšší čas.

Reynevan viedol koňa. Wilkosz Lindenau zhrbený v sedle stonal a jajkal.

Za kopcom a lesom stál hostinec, neďaleko od neho čierne ruiny, zvyšky do základov zbúraných budov, v ktorých Reynevan len s námahou rozpoznal niekdajší karmel, kláštor rádu *Beatissimae Virginis Mariae de Monte Carmeli*, kedysi slúžiaci ako domov demeritov, miesto pokánia a trestu pre kňazov, čo poblúdili. A ďalej bol už Strzegom. Obliehaný.

Armáda obliehajúca Strzegom bola naozaj početná, Reynevan ju od oka ošacoval na dobrých päť-šesťtisíc ľudí, takže sa potvrdzovali chýry, že sirotkovia dostali posily z Moravy. V decembri minulého roka Jan Královec

viedol na sliezsku spanilú jazdu necelých štyritisíc ozbrojencov s primeraným počtom bojových vozov a diel. Teraz tu bolo asi päťsto vozov a po kial' ide o delá, tak akurát dostali možnosť predstaviť sa. Dajakých desať bombard a mažiarov s rachotom vypálilo, dymom z palebného postavenia zaclonili aj predpolia. Kamenné gule hvízdavo leteli na mesto, vrážali do hradieb a budov. Reynevan videl, do čoho triafajú, vedel, na čo sa mieri. Ostreľovaniu bola vystavená Predná veža a bašta nad Šwidnickou bránou, hlavné opory obrany od juhu a východu, ale aj bohaté domy na námestí a farský kostol. Jan Královec z Hrádku bol skúsený veliteľ, vedel, koho šikanovať a komu ničiť majetok. O tom, ako dlho sa mesto ubráni, zvyčajne rozhodovala nálada patriciátu a kléru.

V podstate sa po salve dal očakávať útok, ale nič naň nepoukazovalo. Oddiely, čo boli v službe, pokračovali spoza hradieb v ostreľovaní z kuší, hákovníc a tarasníc, ale ostatní sirotkovia polihovali pri táborových ohniskách a kuchynských kotloch... Nijakú znásobenú aktivitu nebolo vidieť ani okolo šiatrov štábu, nad ktorými plandavo povievali vlajky s kalichom a pelikánom.

Reynevan viedol koňa rovno k štábu. Sirotkovia, popri ktorých prechádzali, ich ľahostajne sprevádzali zrakom, nikto ich nezastavoval, nikto nezakričal, nikto sa nespýtal, kto sú. Sirotkovia mohli Reynevana poznať, a mnohí ho aj spoznali. Ale takisto im mohlo byť všetko jedno.

– Hlavu mi tu zotnú... – zahundral zo sedla Lindenau. – Na mečoch ma roznesú... Heretici... Husiti... Čerti...

– Nič ti neurobia, – presviedčal Reynevan sám seba, keď videl, že sa k nim blíži rohatinami a gizarmami vyzbrojená patrola. – Ale pre istotu hovor: „Česi.“ *Vítáme vás, bratři!* Ja som Reinmar Bielawa, poznáte ma? Potrebujeme medika! *Felčar!* Zavolajte, prosím, felčiara!

Ked' sa Reynevan objavil v štábe, ihneď ho vystískal a vybozkával Brázda z Klinštejna, po ňom mu začali potriasť pravicou a búchať po chrbte Jan Kolda zo Žampachu, bratia Matěj a Jan Salavovci z Lípy, Piotr Poliak,

Vilém Jeník, ale aj iní, ktorých nepoznal. Jan Královec z Hrádku, hajtmán sirotkov a veliteľ výpravy, si nedovolil prejaviť nijaké nadbytočné emócie. A nevyzeral zaskočený.

– Reynevan, – pozdravil ho pomerne chladne. – Pozrime sa, pozrime. Víťanie márnotrpného syna. Vedel som, že sa k nám vrátiš.

– Čas už vypršal, – povedal Jan Královec z Hrádku.

Sprevádzal Reynevana po útočných línkách a postaveniach. Boli sami. Královec chcel, aby boli sami. Nemal istotu, od koho a s čím Reynevan prichádza, dúfal v tajné posolstvo určené výhradne pre jeho uši. Keď sa dozvedel, že Reynevan nie je posol a neprináša nijaké odkazy, zamračil sa.

– Čas už vypršal, – zopakoval, keď vystupoval na hradbu a dlaňou skúšal teplotu hlavne na bombarde, chladenej mokrými surovými kožami. Obzeral si múry a bašty Strzegomu. Reynevan sa stále pozeral na ruiny zboreného kláštora. Na miesto, kde – už je to celá večnosť – po prvý raz stretol Šarleja. Celá večnosť, naozaj, pomyslel si. Štyri roky.

– Je na čase skončiť to, – Královcov hlas ho vytrhol zo zamyslenia a spomienok. – Najvyšší čas. Svoje sme urobili. Stačil nám celý december a január, aby sme dobyli a olúpili Duszniki, Bystrzycu, Ziębice, Strzelin, Niemczu, cisterciánsky kláštor v Henrykowie, a navyše kopu mestečiek a dedín. Dali sme Nemcom príručku, zapamätajú si nás. Ale už je po fašiangoch, onedlho máme Popolec, do čerta, deviaty deň februára. Bojujeme už dobre vyše dvoch mesiacov, a to zimných mesiacov! Prepochovali sme hádam zo štyridsať míľ. Vlečieme so sebou vozy napchaté korisťou, ženieme celé stáda kráv. A morálka upadá, ľudia sú unavení. Vzдорovala nám Świdnica, obliehali sme ju celých päť dní. Povieť ti pravdu, Reynevan: nemali sme silu zaútočiť. Pukali sme z pušiek, metali sme oheň na strechy, strašili sme, len aby sa Świdničania vzdali alebo aspoň začali vyjednávať či zaplatili výpalné. Ale pán Kolditz sa nezľakol, a nám nezostalo iné, iba odísť. Vidno, že Strzegom si vzal od nich príklad, lebo sa tiež drží statočne. A my sa zas tvárime hrozivo, strieľame z bombárd, naháňame

sa po lesoch s vrocavskými jazdnými hliadkami, čo sa nás pokúšajú napádať. Ale poviem ti pravdu: aj odtiaľto budeme musieť odísť naprázdno. Úplne. A domov. Už je načas. Čo myslíš?

– Čo už ja! Ty tu velíš!

– Velím, velím, – hajtman sa prudko otočil. – Vojsku, ktorého morálka upadá. A ty, Reynevan, krčíš plecami a vravíš, že ty nič. A čo robíš? Zachraňuješ raneného Nemca. Pápeženca. Privezieš ho, prikazuješ liečiť nášmu felčiarovi. Preukazuješ milosrdenstvo nepriateľovi? Všetkým na očiach? Bolo ho treba v tej hore doraziť, dočerta!

– To hádam nehovoríš vážne.

– Zaprisahal som sa... – zavrčal cez zuby Královec. – Po Oľawe... Sám som si sľúbil, že po Oľawe nedám už milosť nikomu z nich. Nikomu...

– Nemôžeme prestať byť ľuďmi.

– Ľuďmi? – Hajtman sirotkov už mal takmer penu na ústach. – Ľuďmi? Vari nevieš, čo sa stalo v Oľawe? Noc pred svätým Antonom? Keby si tam bol, keby si to videl...

– Bol som tam. A videl som.

– Bol som v Oľawe, – zopakoval Reynevan a ľahostajne pozoroval zaskočený výraz na hajtmanovej tvári. – Dostal som sa tam týždeň po Troch kráľoch, onedlho po vašom odchode. Bol som v meste v nedeľu pred svätým Antonom. A všetko som videl. Pozeral som sa aj na triumf, aký potom po Oľawe slávila Vroclav.

Královec chvíľu mlčal a pozeral sa z hradby na zvonnicu strzegomskej fary, z ktorej sa akurát rozľahlo zvonenie, prenikavé a jasné.

– Takže si nebol len v Oľawe, ale aj vo Vroclave, – skonštatoval fakt. – A teraz si zišiel sem, k Strzegomu. Ako blesk z čistého neba. Objavuješ sa, mizneš... Nevedno odkiaľ, nevedno ako... Ľudia už začínajú šomrať, klebety šíriť. Podozrievať...

– Čo podozrievať?

– Len pokojne, nerozčuľuj sa. Ja ti verím. Viem, určite si mal niečo dôležité. Keď si sa vtedy, dvadsiateho siedmeho decembra, na bojovom poli pri Wielisławě s nami lúčil, videli sme, že máš naponáhlo, veľmi naponáhlo za nejakými dôležitými záležitosťami, neslýchane dôležitými. Vybavil si ich?

- Nič som nevybavil, – neskrýval trpkosť Reynevan. – Som totiž prekliaty. Prekliaty či stojím, či chodím, či sedím. Všade, na horách a v dolinách.
- A to ako?
- To je dlhý príbeh.
- Takým dávam prednosť.

To, že sa dnes vo vrocľavskej katedrále bude diať niečo nezvyčajné, zhromaždeným verným dávalo najavo vzrušené hundranie tých, čo stáli bližšie pri priečnej chrámovej lodi a chóre. Tí videli a počuli viacej ako ostatní, nahusto natlačení v hlavnej chrámovej a oboch bočných lodiach, ktorí sa spočiatku museli uspokojiť s dohadmi. A s klebetami šírenými narastajúcim, opakovaným šepotom, obiehajúcim dav ako šelest lístia vo vetre.

Veľký katedrálňny zvon začal biť a ozýval sa hlucho a pomaly, zlovestne a temne, prerušovane, srdce zvona, to bolo výrazne počuť, udieralo do bronzu iba jednostranne, na jeden bok. Elencza von Stietencron chytila Reynevana za ruku a mocne ju stisla. Reynevan to stisnutie opätovoľ.

*Exaudi Deus orationem meam
cum deprecor a timore inimici
eripe animam meam...*

Portál, čo viedol do sakristie, bol ozdobený reliéfmi predstavujúcimi mučenícku smrť svätého Jána Krstiteľa, patróna katedrály. Odtiaľ vychádzali so spevom dvanásti preláti, členovia kapituly. Všetci mali slávnostné rúcha a v rukách držali hrubé sviece; zastali pred hlavným oltárom, tvármi k lodi.

*Protexisti me a conventu malignantium
a multitudine operantium iniquitatem
quia exacuerunt ut gladium linguas suas
intenderunt arcum rem amaram
ut sagittent in occultis immaculatum...*

Ruch v dave narástol, ešte zosilnel. Lebo na stupienok oltára vystúpil sám vrocavský biskup Konrad, Piast z vetvy olešnických kniežat. Najvyšší cirkevný hodnostár Sliezska, miestodržiteľ milostivého pána Zigmunda Luxemburského, kráľa Uhorska a Čiech.

Biskup bol v kompletnom pontifikálnom slávnostnom odeve. Na hlave infulu zdobenú drahokamami, v dalmatike prehodenej cez tunicelu, s pektorálom na hrudi a v ruke s pastorálom zakrúteným ako praciľk pôsobil naozaj ctihodne. Obklopovala ho aura takej dôstojnosti, až by si si pomyslel, že to po oltárnych schodíkoch nezostupuje len nejaký vrocavský biskup, ale arcibiskup, elektor, metropolita, kardinál, ba hádam sám rímsky pápež. Ba veru aj osoba ctihodnejšia a bohabojnejšia než terajší rímsky pápež. Oveľa ctihodnejšia a oveľa bohabojnejšia. Takto uvažoval jeden z prítomných v kostole. Sám biskup si, napokon, myslel to isté.

– Bratia a sestry, – jeho prenikavý a zvučný hlas očaril a utíšil dav; zdalo sa, akoby zadunel až pod vysokou klenbou. Stíchol, ešte raz sa ozval katedrálny zvon.

– Bratia a sestry! – oprel sa o biskupskú berlu. – Dobrí kresťania! Učí nás Pán náš, Ježiš Kristus, aby sme odpúšťali hriešnikom ich viny, aby sme sa modlili za našich nepriateľov. Je to dobré a milosrdné učenie, ale nemôže sa týkať každého hriešnika. Sú viny a hriechy, pre ktoré niet odpustenia, niet milosrdenstva. Každý hriech a rúhanie budú odpustené, ale rúhanie proti Duchu svätému odpustené nebude. *Neque in hoc saeculo, neque in futuro*, ani v tomto storočí, ani v budúcom.

Diakon mu podal zapálenú sviecu. Biskup ju vzal do vystretej ruky.

– Reinmar rodom z Bielawy, syn Tomasza von Bielau, hrešil proti Bohu Trojjedinému. Prehrešil sa rúhaním, svätokrádežou, čarodejníctvom, odstúpením od viery a napokon aj obyčajným zločinom.

Elencza, stále silno stískajúca Reynevanovu ruku, si prudko vzdychla a pozrela sa hore, na jeho tvár. Na Reynevanovej tvári nebolo poznať nijaké rozrušenie. Tvár mal mŕtvu. Ako z kameňa. Takú tvár mal aj v Oławe, pomyslela si vystrašene Elencza. V Oławe, v noci zo šestnásteho na sedemnásteho januára.